

Josef Bryja z Ústavu biologie obratlovců získal ocenění Kraje Vysočina

28.11.2024 - Luděk Svoboda | Akademie věd České republiky

„Dnešní večer patří vědě, sportu, kultuře a umění, humanitární činnosti, vzdělávání, moderním technologiím i zemědělství. Vyslechneme si deset jedinečných lidských příběhů, které mají jedno společné - jejich hlavní hrdinové v Kraji Vysočina zanechali nesmazatelnou stopu a jsou inspirací nám všem,“ uvedl při předávání ocenění hejtman Kraje Vysočina Martin Kukla.

Mezi deseti laureáty za rok 2024 vyniká Josef Bryja z Ústavu biologie obratlovců AV ČR dlouholetou vědeckou činností a snahou propojit špičkový výzkum s regionální komunitou. Více než deset let vedl detašované pracoviště ve Studenci, kde vytvořil prostor pro vzdělávání a rozvoj mladých talentů. Středoškoláci se mohli pod jeho vedením v programu Otevřená věda opakovaně zapojit přímo do výzkumu.

Josef Bryja s Dřevěnou medailí Kraje Vysočina

Josef Bryja vystudoval systematickou biologii a ekologii (1992–1997) a molekulární biologii a genetiku (1993–1998) na Přírodovědecké fakultě Masarykovy univerzity. V roce 2008 obdržel Prémii Otto Wichterleho, absolvoval dlouhodobé studijní pobyty ve Francii a Portugalsku. Od roku 2010 je vedoucím vědeckým pracovníkem a vedoucím pracoviště Ústavu biologie obratlovců AV ČR ve Studenci. Vyučuje na Masarykově univerzitě v Brně. Účastnil se mnoha zahraničních expedic, například v Senegalu, Etiopii, Keni, Ugandě, Tanzanii nebo Mosambiku. Zabývá se taxonomií a fylogenetikou drobných savců a jejich patogenů, molekulární ekologií obratlovců, zejména hlodavců (ale i jiných skupin, například ryb).

Jeho výzkum zaměřený na evoluci biologické rozmanitosti, zejména v subsaharské Africe, získal mezinárodní uznání. Podílel se na objevu několika nových rodů savců, myšovitých hlodavců, což svědčí o jeho významném přínosu k poznání světové biodiverzity.

Od roku 2012 se tým Josefa Bryji opakovaně vrací do východní Afriky, kde navázal vztahy s místními odborníky. Na detašovaném pracovišti ústavu ve Studenci nyní působí už druhý etiopský doktorand, naopak brněnští studenti biologie z Masarykovy univerzity tráví semestr na jedné z etiopských univerzit. Etiopie se tak stala jednou z klíčových vědeckých destinací českých biologů. „Byla to trochu náhoda, ostatně jako spousta věcí ve vědě. Měli jsme projekt na výzkum mechanismů vzniku biologické rozmanitosti ve východní Africe, od Keni po Mosambik. Trochu neplánovaně jsme udělali krátkou expedici i do Etiopie a byli jsme uchváteni tím, jak je jiná od zbytku regionu,“ vzpomíná Josef Bryja na rok 2012 v časopise A / Magazín, kde se také dočtete více o jeho výzkumech.

<https://www.avcr.cz/cs/o-nas/aktuality/Josef-Bryja-z-Ustavu-biologie-obratlovcu-ziskal-oceneni-Kraje-Vysocina-00001>